

PRŮVODNÍ ZPRAVA

V tomto projektu byly vytvořeny datové podklady pro zodpovězení výzkumných otázek, které se zabývají dostupností základních potravin široké veřejnosti. Společným časovým obdobím zdrojových dat, která jsou volně dostupná, jsou léta 2006 až 2018. Datové sady byly filtrovány a agregovány do dvou výsledných tabulek:

1) *t_sarka_vymetalikova_project_sql_primary_final*

Tabulka spojuje data o mzdách v různých odvětvích a data o cenách vybraných potravin. Po ověření kompletnosti dat bylo zjištěno, že ceny pro bílé víno jakostní nejsou dostupné pro všechny roky zvoleného období, a proto tato kategorie byla vyjmuta.

Atributy:

- *id* – jedinečný identifikátor každého záznamu,
- *category_code* – kód kategorie (pro ceny se jedná o šestimístné číslo, pro mzdy o písmenkový jednomístný kód),
- *category_name* – název kategorie (slovní popis kategorií získaný z číselníků),
- *category_type* – typ kategorie (pro snadnější orientaci označení, zda se jedná o záznam popisující mzdu (payroll) nebo cenu (price)),
- *date_year* – rozmezí let 2006 až 2018,
- *avg_value* – průměrná cena/mzda v daném roce (u cen byly průměrizovány všechny dostupné hodnoty v daném roce, u mezd byla průměrizována kvartálová data v každém roce),
- *yoy* – vypočítaný procentuální meziroční růst pro každou kategorií cen a mezd.

2) *t_sarka_vymetalikova_project_sql_secondary_final*

Tabulka obsahuje evropské země a jejich základní ekonomické ukazatele. Kompletnost dat byla ověřena na hdp ukazateli, pro tři státy tyto údaje nebyly celistvé, data byla ponechána v tabulce, pouze pro ně nebyl počítán meziroční nárůst hdp.

Atributy:

- *id* – jedinečný identifikátor každého záznamu,
- *country* – název země,
- *year* – rozmezí let 2006 až 2018,
- *gdp* – výše hdp,
- *gdp_yoy* – vypočítaný procentuální meziroční růst hdp pro každou zemi,
- *gini* – gini koeficient (dostupný pouze pro některé záznamy),

- *population* – počet obyvatel,
- *taxes* – výše daní.

Dalšími výstupy projektu jsou dva sql skripty pro tvorbu zmíněných finálních tabulek a pět sql skriptů pro zodpovězení výzkumných otázek.

Výzkumné otázky

1. *Rostou v průběhu let mzdy ve všech odvětvích, nebo v některých klesají?*

Ano, ve všech odvětvích rostou mzdy v průběhu let 2006 až 2018.

Při porovnání mezd v letech 2006 a 2018 nejvíce vzrostly (o 76 %) v odvětví Q (Zdravotní a sociální péče). Naopak nejméně v odvětví K (Peněžnictví a pojišťovnictví) a to o 35 %. Tyto hodnoty korelují s průměrnými meziročními růsty – nejvíce v odvětví Q o 4,9 %, nejméně v odvětví K o 2,7 %.

Pokud se podíváme podrobněji na meziroční růsty v jednotlivých odvětvích, zjistíme, že docházelo i k meziročním poklesům, a to nejčastěji (4 x) v odvětví B (Težba a dobývání). Meziroční poklesy se v různých odvětvích nejčastěji vyskytovaly v rocích 2009, 2010, 2011 a 2013, v této době probíhala hospodářská recese v ČR.

2. *Kolik je možné si koupit litrů mléka a kilogramů chleba za první a poslední srovnatelné období v dostupných datech cen a mezd?*

V roce 2006 je možné si koupit za průměrnou mzdu 1409 l mléka, oproti roku 2018 je to o 205 l méně (1614 l). U chleba je stejný trend, v posledním období (1319 kg) bylo možné koupit o 57 kg více než v prvním období (1262 kg).

3. *Která kategorie potravin zdražuje nejpomaleji (je u ní nejnižší percentuální meziroční nárůst)?*

Dle průměrného percentuálního meziročního nárůstu nejpomaleji zdražuje cukr krystalový (-1.92 %) a rajská jablka kulatá červená (-0.74 %), u obou těchto komodit je navíc hodnota záporná, tzn. za dané období došlo ke zlevnění.

4. *Existuje rok, ve kterém byl meziroční nárůst cen potravin výrazně vyšší než růst mezd (větší než 10 %)?*

Ne, takový rok neexistuje, nejvyšší rozdíl mezi nárůstem cen a růstem mezd je v roce 2013 o 6,8 %.

5. *Má výška HDP vliv na změny ve mzdách a cenách potravin? Neboli, pokud HDP vzroste výrazněji v jednom roce, projeví se to na cenách potravin či mzdách ve stejném nebo následujícím roce výraznějším růstem?*

Ano, v roce 2007 si lze všimnout výraznějšího nárůstu hdp, které kopíruje nárůst cen i mezd v témže i v následujícím roce. Podobného trendu si lze všimnout i v roce 2007. Naopak výraznější pokles hdp v roce 2017 následuje ve stejném roce i pokles cen.